

UCHWAŁA Nr 919/VI/19.....
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 8 maja 2019 r.

w sprawie przedłożenia Sejmikowi Województwa Dolnośląskiego sprawozdania z realizacji „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2018 rok”

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) i art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przedkłada się Sejmikowi Województwa Dolnośląskiego sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2018 rok”, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego

Cezary Bylski

Dyrektor
Departamentu Spraw Społecznych

Jerzy Koronowski

Wicemarszałek
Województwa Dolnośląskiego

Marcin Krzyżanowski

RADCA PRAWNY

Julita Upiśn-Szantyr
WU/1958

Załącznik do Uchwały nr ...*413*.../...*XI*.../...*19*.....

Zarządu Województwa Dolnośląskiego

z dnia ...*8*...*maja*.....*2019*..... r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ
POŻYTKU PUBLICZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU NA 2018 ROK

**DOLNY
ŚLĄSK**

Wrocław, r.

Dyrektor
Departamentu Spraw Społecznych

Jerzy Kantorowski

W

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	2
II. Informacja o strukturze III sektora na Dolnym Śląsku	2
III. Priorytetowe zadania publiczne Samorządu Województwa Dolnośląskiego w 2018 roku.....	6
IV. Współpraca finansowa	6
1. Zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.....	7
1.1. Program „Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk”	10
1.2. Dolnośląskie Małe Granty	11
2. Zadania własne Województwa realizowane na podstawie innych przepisów.....	12
2.1. Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów finansowane ze środków PFRON	12
2.2. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	13
2.3. Dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego finansowane ze środków BWD	13
2.4. Dotacje celowe na zadania z zakresu ratownictwa górskiego udzielane w trybie pozakonkursowym.....	13
V. Współpraca pozafinansowa.....	15
1. Wsparcie szkoleniowe i merytoryczne.....	15
1.1. Doradztwo, pomoc merytoryczna	15
1.2. Inne działania	18
2. Wspieranie rozwoju i aktywności organizacji pozarządowych	20
2.1. Projekty i programy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	20
2.2. Listy intencyjne, porozumienia i umowy partnerskie dotyczące realizacji wspólnych projektów	21
2.3. Inne działania	21
3. Przeprowadzone konsultacje społeczne	22
4. Promocja organizacji pozarządowych, informacja, publikacje.....	23
4.1. Promocja	23
4.2. Publikacje i raporty dotyczące organizacji pozarządowych.....	24
4.3. Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji istotnych dla organizacji pozarządowych, bazy danych.....	24
5. Inne działania w ramach współpracy pozafinansowej	25
6. Wspólne zespoły, grupy, rady	26
6.1. Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego.....	26
6.2. Zespoły, grupy, rady – wykaz.....	26
7. Informacja o współpracy pozafinansowej jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi	27
7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	28
7.2. Udostępnianie pomieszczeń/infrastruktury na rzecz organizacji pozarządowych.....	30
7.3. Współpraca z wolontariuszami	31
VI. Wskaźniki realizacji Programu w 2018 roku	32

I. Wprowadzenie

„Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2018 rok”, zwany dalej Programem, został przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXXVIII/1253/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 września 2017 r.

Przyjmując Program współpracy, Samorząd Województwa Dolnośląskiego wyraził wolę budowania dialogu obywatelskiego, stwarzania warunków do realizacji inicjatyw służących mieszkańcom regionu oraz zadeklarował ścisłe współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań ustawowych Województwa.

Program powstał w oparciu o wiedzę i doświadczenia pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, jak również organizacji pozarządowych, które zgodnie z zasadą partnerstwa zapraszane są do pomocy w lepszym identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, jak też zgłaszania swoich propozycji rozwiązań. Propozycje do programu zbierane były w drodze konsultacji. Projekt Programu był również pozytywnie oceniony przez Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Współpraca Samorządu z podmiotami Programu opierała się na wszystkich ustalonych w Programie współpracy na 2018 r. zasadach współpracy, tj.: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, jawności oraz uczciwej konkurencji.

Współpraca Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi jest elementem realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz innych wojewódzkich dokumentów programowych.

II. Informacja o strukturze III sektora na Dolnym Śląsku

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacje pozarządowe to *podmioty niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.*

Powyższa ustawa wskazuje ponadto, że działalność pożytku publicznego mogą prowadzić także inne podmioty, co reguluje art. 3 ust. 3, zgodnie z którym takimi podmiotami mogą być:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- spółdzielnie socjalne;
- spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie

przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

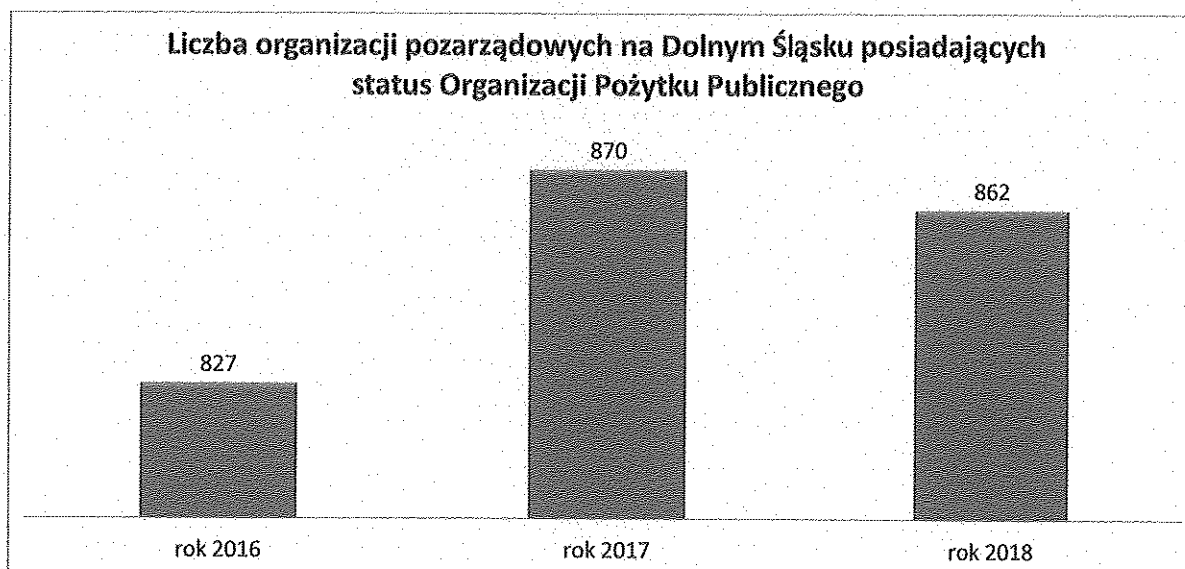
Według danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, na dzień 31 grudnia 2018 r., w województwie dolnośląskim zarejestrowanych było 11 731 organizacji pozarządowych. Nie oznacza to jednak, że wszystkie zarejestrowane organizacje faktycznie prowadzą aktywną działalność.

Wśród wszystkich zarejestrowanych na Dolnym Śląsku organizacji pozarządowych:

- 11 424 to podmioty aktywnie działające (97,38%),
- 307 organizacji znajduje się w: stanie likwidacji (219) i upadłości (4), ma zawieszoną działalność (24), zakończoną działalność (59) oraz nie podjęta jeszcze działalności (1).

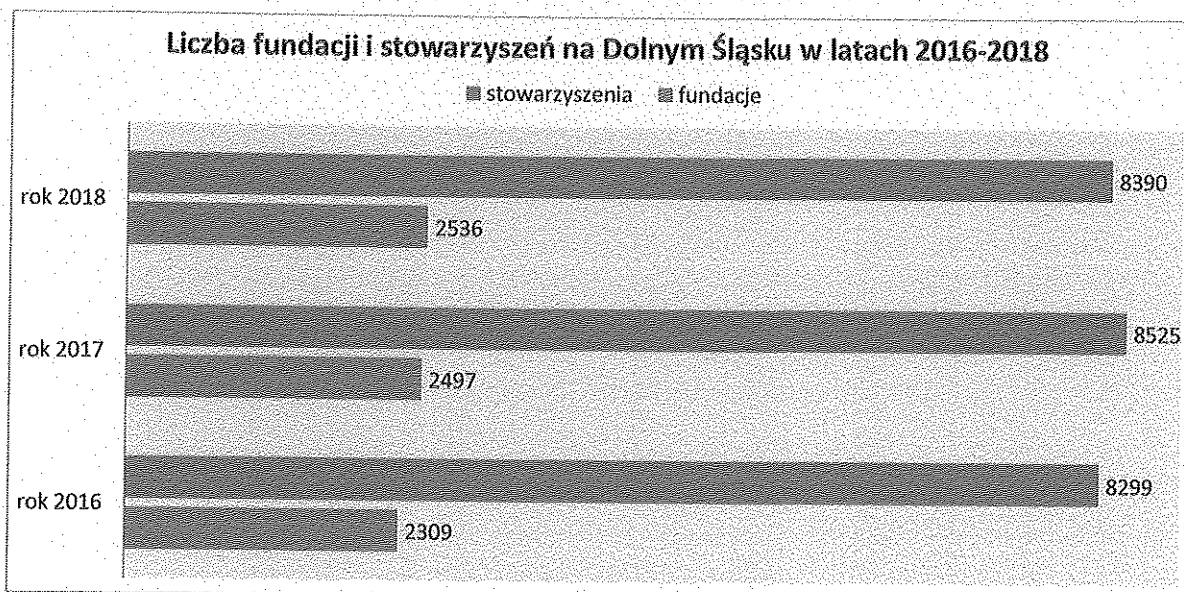
Na koniec 2018 r.¹ osobowość prawną posiadało 11 132 organizacji pozarządowych. W tym było m.in. 8 390 stowarzyszeń oraz 2 536 fundacji. Osobowości prawnej nie posiadało 599 organizacji pozarządowych.

Status organizacji pożytku publicznego (OPP) posiada 862 organizacji pozarządowych (dane z <https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/archiwalne-wykazy-opp/>).

¹ Dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 31.XII.2018 r.

AW

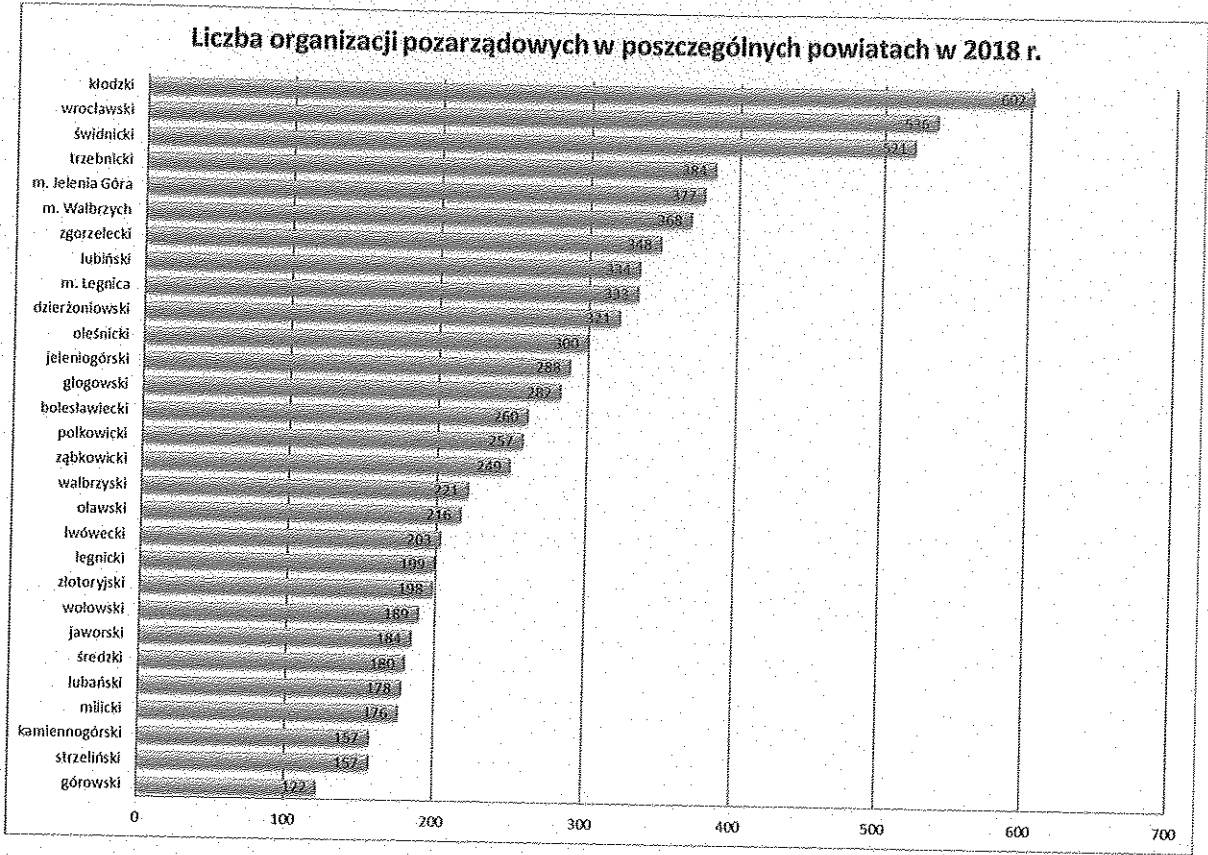

Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w poszczególnych powiatach w latach 2016–2018

Nazwa powiatu	2016	2017	2018
górowski	111	119	122
milicki	165	172	176
strzeliński	165	167	157
kamiennogórski	168	171	157
średzki	168	178	180
lubański	181	186	334
jaworski	182	190	184
wołowski	185	192	189
legnicki	189	201	199
lwówecki	188	201	203
wałbrzyski	212	225	221
oławski	208	221	300
złotoryjski	205	207	198
ząbkowicki	243	250	249
bolesławiecki	250	256	260
połkowicki	260	273	257
głogowski	272	294	282
oleśnicki	288	302	300
jeleniogórski	293	307	288
dzierżoniowski	319	335	321
lubiński	355	371	334
trzebnicki	369	389	384
zgorzelecki	356	370	348
m. Legnica	376	382	333
m. Wałbrzych	404	427	368
m. Jelenia Góra	408	424	377
wrocławski	490	529	536
świdnicki	521	545	521
kłodzki	602	618	602

W

m. Wrocław	3585	3770	3 591
RAZEM:	11718	12272	11 731

AV

III. Priorytetowe zadania publiczne Samorządu Województwa Dolnośląskiego w 2018 roku

Priorytetowe zadania publiczne Samorządu Województwa Dolnośląskiego realizowane we współdziałaniu z podmiotami Programu, zostały zrealizowane zgodnie z planem ujętym rozdziale 6 § 8 „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2018 rok”. Priorytety znalazły odzwierciedlenie w przedmiocie zleczanych zadań, wskazanych w tabelach dotyczących współpracy finansowych oraz w opisie we współpracy pozafinansowej

IV. Współpraca finansowa

Wysokość dotacji wykorzystanych przez podmioty Programu wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w podziale na komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w 2018 r. przedstawiona została w tabeli poniżej.

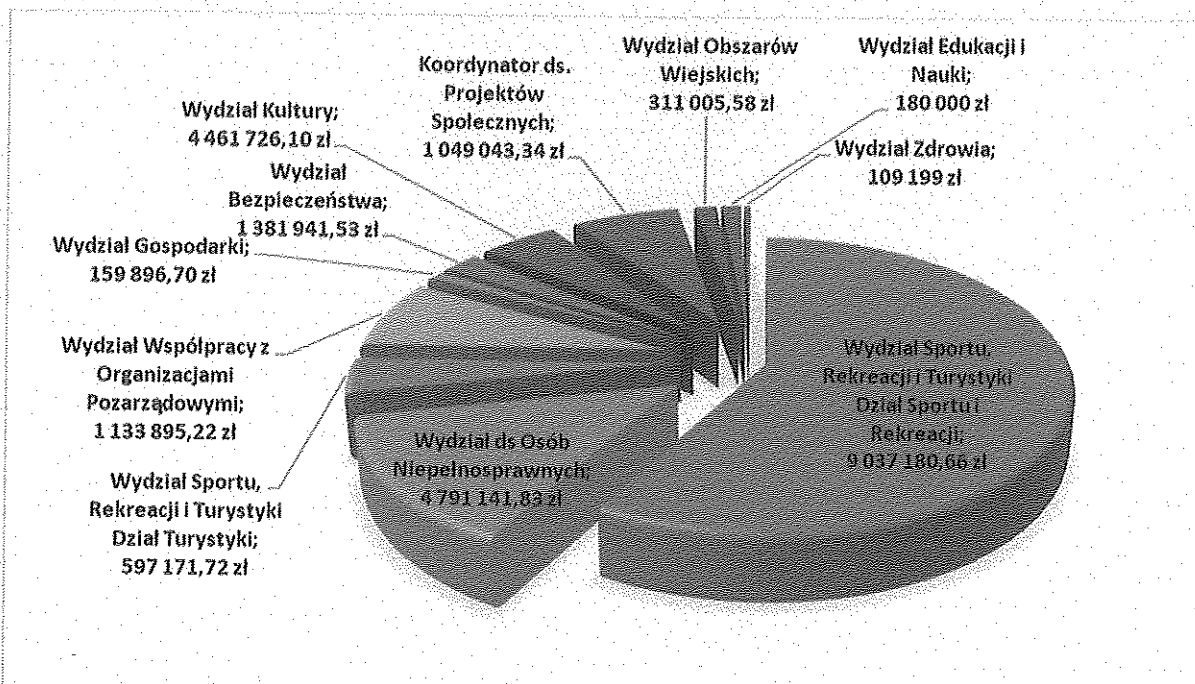
Nazwa Wydziału	Dotacje wykorzystane w trybie art. 13 ustawy o dpp [zł]	Dotacje wykorzystane w trybie art. 19a ustawy o dpp [zł]	Dotacje wykorzystane na podstawie innych przepisów [zł]	łącznie kwota wykorzystanych dotacji [zł]
Koordinator ds. Projektów Społecznych	1 003 277,34	45 766,00	0,00	1 049 043,34
Wydział Obszarów Wiejskich	199 910,30	111 095,28	0,00	311 005,58
Wydział Bezpieczeństwa	349 941,53	8 000,00	1 024 000,00 ²	1 381 941,53
Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych	2 102 320,00	60 000,00	2 628 821,83 ³	4 791 141,83
Wydział Edukacji i Nauki	180 000,00	0,00	0,00	180 000,00
Wydział Kultury	728 564,13	152 431,97	3 580 730,00 ⁴	4 461 726,10
Wydział Sportu, Rekreacji i Turystyki – Dział Sportu i Rekreacji	8 888 538,40	148 642,26	0,00	9 037 180,66
Wydział Sportu, Rekreacji i Turystyki – Dział Turystyki	575 864,39	21 307,33	0,00	597 171,72
Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	1 133 895,22	0,00	0,00	1 133 895,22

² Dotacje udzielone na podstawie ustawy o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich.

³ Dotacje udzielone na roboty budowlane, dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów udzielane na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mają być dofinansowane ze środków PFRON oraz na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ-ów na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej (dofinansowane z PFRON i BWD).

⁴ Dotacje udzielone na podstawie Uchwały nr XXXVIII/788/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2012 r., poz. 4500 i z 2016 r., poz. 651).

Wydział Zdrowia	60 000,00	49 199,00	0,00	109 199,00
Wydział Gospodarki	139 896,70	20 000,00	0,00	159 896,70
RAZEM:	15 362 208,01	616 441,84	7 233 551,83	23 212 201,68

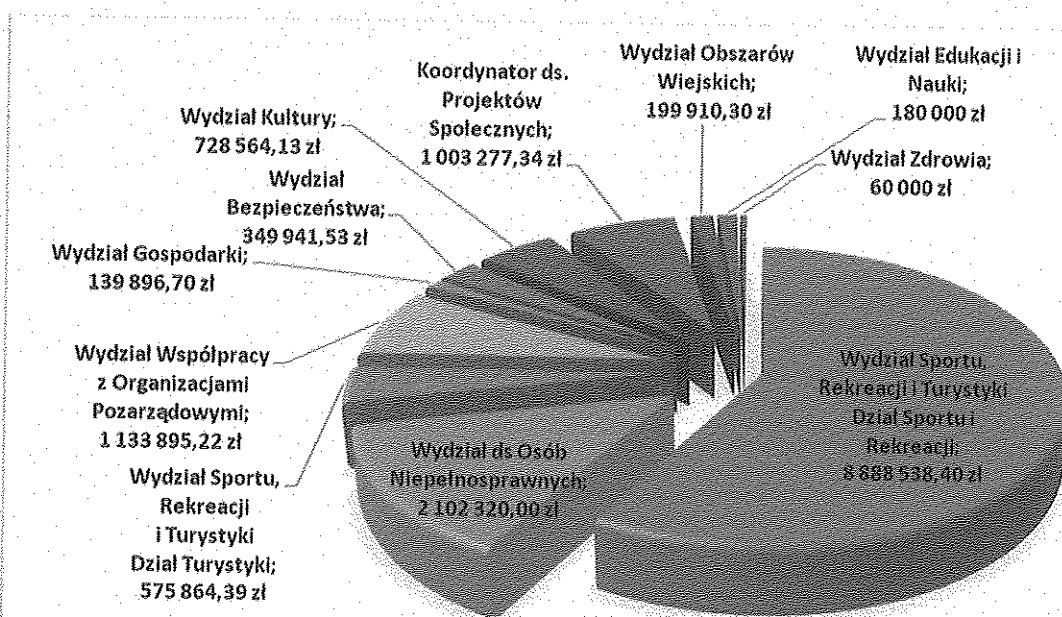

1. Zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Dotacje wykorzystane w trybie konkursowym (art. 13 ustawy o dpp) przez podmioty Programu wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

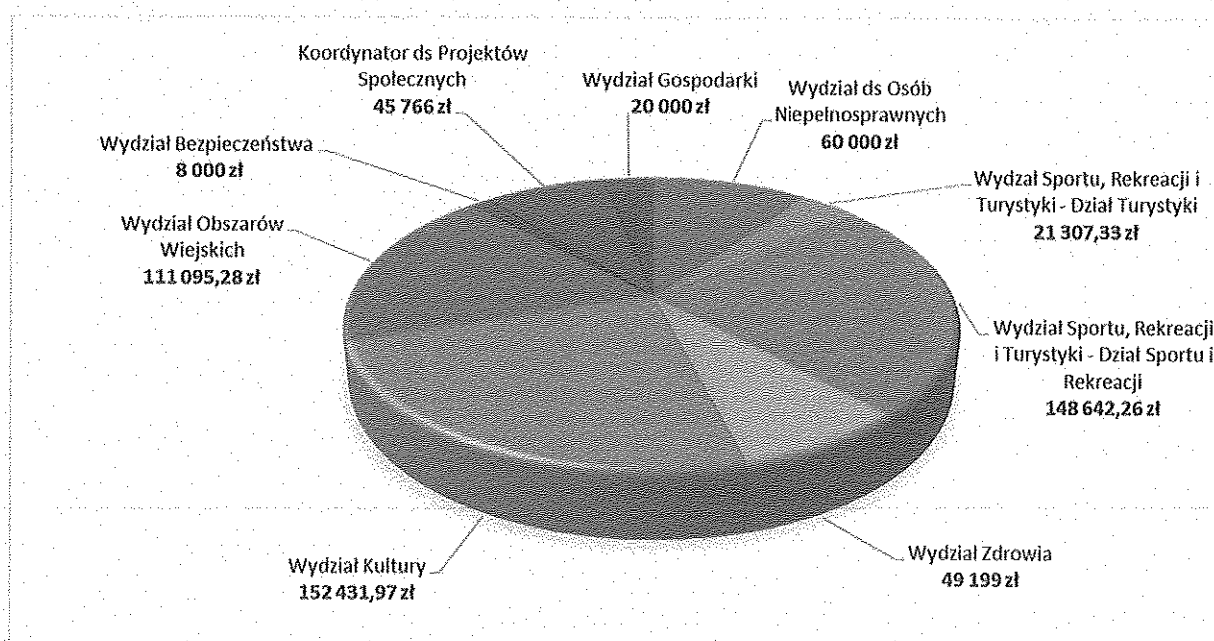
Nazwa Wydziału	Liczba otwartych konkursów ofert	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów	Dotacje wykorzystane w trybie art. 13 ustawy o dpp [zł]
Koordinator ds. Projektów Społecznych	4	25	11	1 003 277,34
Wydział Obszarów Wiejskich	1	80	42	199 910,30
Wydział Bezpieczeństwa	2	14	10	349 941,53

Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych	3	187	106	2 102 320,00 BWD PFRON
Wydział Edukacji i Nauki	1	1	1	180 000,00
Wydział Kultury	3	251	105	728 564,13
Wydział Sportu, Rekreacji i Turystyki – Dział Sportu i Rekreacji	8	326	158	8 888 538,40
Wydział Sportu, Rekreacji i Turystyki – Dział Turystyki	3	108	58	575 864,39
Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	4	54	42	1 133 895,22
Wydział Zdrowia	1	16	4	60 000,00
Wydział Gospodarki	1	8	2	139 896,70
RAZEM:	31	1 070	539	15 362 208,01

Dotacje wykorzystane w trybie pozakonkursowym (art. 19a ustawy o dpp) przez podmioty Programu wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Nazwa Wydziału	Liczba dofinansowanych ofert	Liczba podpisanych umów	Dotacje wykorzystane w trybie art. 19a ustawy o dpp [zł]
Koordinator ds. Projektów Społecznych	6	6	45 766,00
Wydział Obszarów Wiejskich	17	17	111 095,28
Wydział Bezpieczeństwa	1	1	8 000,00
Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych	7	7	60 000,00
Wydział Kultury	44	40	152 431,97
Wydział Sportu, Rekreacji i Turystyki – Dział Sportu i Rekreacji	21	21	148 642,26
Wydział Sportu, Rekreacji i Turystyki – Dział Turystyki	6	5	21 307,33
Wydział Zdrowia	6	6	49 199,00
Wydział Gospodarki	2	2	20 000,00
RAZEM:	110	105	616 441,84

1.1 Program „Dolnośląski Budżet Obywatelski – Aktywny Dolny Śląsk”

#AKTYWNY
DOLNYŚLĄSK

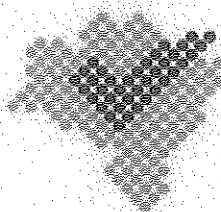
Celem Programu „Aktywny Dolny Śląsk” było przede wszystkim stworzenie skutecznego narzędzia budowania społeczeństwa obywatelskiego na Dolnym Śląsku i wzmacniania poczucia identyfikacji z regionem.

Zgłaszanym zadaniem mogła być każda ponadlokalna inicjatywa obywatelska, która przyczynia się do rozwoju i popularyzacji dolnośląskiej kultury, sportu i turystyki, z wyłączeniem zadań uprzednio dofinansowanych z budżetu Województwa oraz projektów infrastrukturalnych.

Budżet programu w 2018 r. wynosił 1 000 000 zł, w podziale na 5 subregionów: jeleniogórski, wałbrzyski, legnicki, wrocławski, miasto Wrocław, w ujęciu: sport i turystyka 600 000 zł, kultura 400 000 zł. Maksymalna wartość dofinansowania każdego projektu wynosiła 20 000 zł. Do składania wniosków uprawniony był każdy pełnoletni mieszkaniec województwa. Do wniosku należało dołączyć listę przynajmniej 50 osób popierających projekt. Termin realizacji zadań przypadał od 16 czerwca do 31 grudnia 2018 r. W głosowaniu mógł wziąć udział każdy mieszkaniec, który miał ukończone 16 lat.

Lp.	Edycje	2017–2018	2018
1.	Zakres edycji	Sport – Turystyka	Sport – Turystyka – Kultura
2.	Liczba zgłoszonych wniosków	76	197
3.	Liczba wniosków dopuszczonych do głosowania z podziałem na okręgi:	61 w tym:	151 w tym:
	1. jeleniogórski	9	24
	2. wałbrzyski	13	37
	3. legnicki	10	29
	4. wrocławski	9	33
	5. m. Wrocław	20	28
4.	Liczba wszystkich oddanych głosów	14 767	38 014
5.	Liczba wniosków, które przeszły do kolejnego etapu z podziałem na okręgi:	17	52
	1. jeleniogórski	4	12
	2. wałbrzyski	3	9
	3. legnicki	4	11
	4. wrocławski	3	10
	5. m. Wrocław	3	10

1.2. Dolnośląskie Małe Granty

Dolnośląskie Małe Granty

Celem programu był rozwój kapitału społecznego i obywatelskiego, przez:

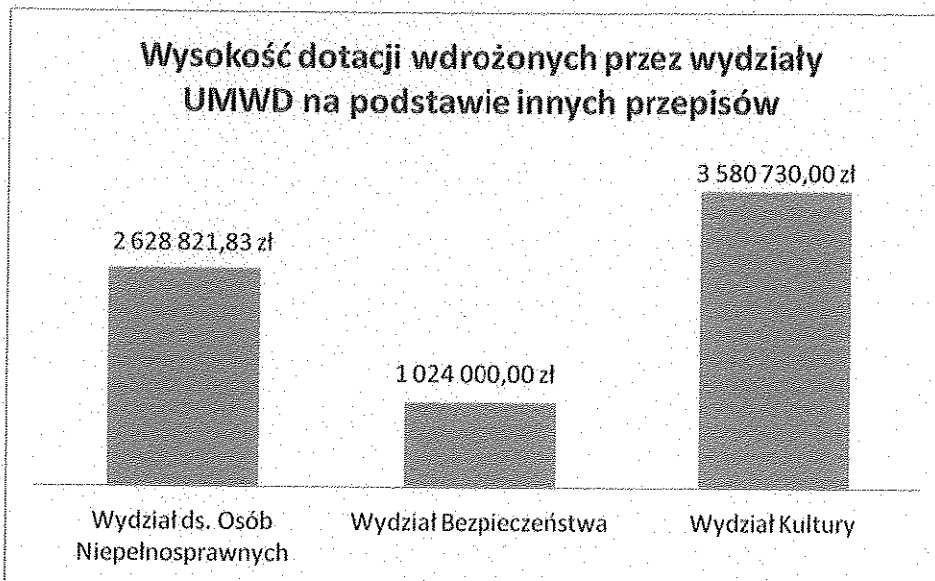
- wsparcie oddolnej aktywności mieszkańców,
- umożliwienie realizacji inicjatyw społecznych w lokalnych środowiskach,
- aktywizację mieszkańców Dolnego Śląska w zakresie rozwiązywania problemów i podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej.

Wsparcie finansowe jednego projektu nie mogło przekroczyć 5 000 zł, a minimalna kwota dofinansowania – 1 000 zł. Do realizacji programu pn. „Dolnośląskie Małe Granty”. Zarząd Województwa Dolnośląskiego powołał operatora programu.

Na realizację Programu przeznaczono 750 000 zł.

1.	Nazwa otwartego konkursu ofert	Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. Dolnośląskie Małe Granty – 2 tury		
2.	Adresaci konkursu	Organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które prowadzą działalność statutową związaną z realizacją zadania objętego konkursem.		
3.	Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego	I tura – 500 000 zł II tura – 250 000 zł		
4.	Budżet programu w podziale na subregiony	I tura - 40 000,00 II tura - 20 000,00 (na każdy subregion)		
5.	Kto jest uprawniony do składania wniosków?	Grupa nieformalna (3 pełnoletnie osoby)		
6.	Liczba zgłoszonych wniosków	I tura - 596, II tura - 229		
7.	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	I tura - 491, II tura - 209		
8.	Liczba wniosków z pozytywną oceną merytoryczną	I tura - 87, II tura - 43		
9.	Liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie w podziale na subregiony	Subregion	I tura	II tura
		jeleniogórski	17	8
		legnicki	17	9
		wałbrzyski	18	8
		wrocławski	17	9
m. Wrocław	18	9		

2. Zadania własne Województwa realizowane na podstawie innych przepisów

2.1. Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów finansowane ze środków PFRON

Nazwa Wydziału: Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych

Sfera zadań publicznych: działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, udzielane jest na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Dz. U. 2015 r. poz. 937).

Wnioskodawca	Projekt na rzecz/obiekt	Zakres robót	Termin realizacji	Wysokość dofinansowania
Fundacja Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski ul. Roosevelta 27/1, 59-220 Legnica	Warsztaty Terapii Zajęciowej im. Andrzeja Krakowskiego w Legnicy ul. Chłapowskiego 5 ofic.	II etap robót budowlanych dotyczących oficyny budynku przeznaczonego na działalność Warsztatu	15.07.2018 31.12.2018	40 449,83
Stowarzyszenie św. Celestyna Mikoszów 27, 57-100 Strzelin	Budynek terapeutyczno- edukacyjny w Mikoszowie	Przebudowa i adaptacja budynku gospodarczego na budynek terapeutyczno – edukacyjny – 2 rok realizacji	2.11.2017 30.09.2019	250 000,00
Razem				290 449,83

Handwritten mark

2.2. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej

Nazwa Wydziału: Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych

Sfera zadań publicznych: działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

Wysokość środków finansowych przekazanych w 2018 r. z budżetu Województwa Dolnośląskiego oraz ze środków PFRON będących w dyspozycji województwa na dofinansowanie działania ZAZ wynosiła łącznie 2 338 372,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 2 338 372,00 zł.

W 2018 roku nie przekazano środków finansowych na dofinansowanie kosztów tworzenia zakładów aktywności zawodowej.

W 2018 roku na działalność Zakładów Aktywności Zawodowej przeznaczono kwotę 6 163 561 zł (BWD+PFRON), a na roboty budowlane 3 216 475,23 zł (PFRON).

2.3. Dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego finansowane ze środków BWD

Nazwa Wydziału: Wydział Kultury

Sfera zadań publicznych: kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Nabór wniosków o dotację przeprowadzany jest zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/788/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2012 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z 2012, Nr 4500 oraz z 2016 r. poz. 651).

Ilość wszystkich złożonych wniosków	Ilość wniosków złożonych przez podmioty Programu współpracy	Liczba podmiotów Programu współpracy, którym przyznano dotację	Kwota dotacji wykorzystanych przez podmioty Programu współpracy [zł]	Kwota dotacji wykorzystanych przez wszystkich wnioskodawców [zł]
299	205	125	3 580 730	4 764 673

2.4. Dotacje celowe na zadania z zakresu ratownictwa górskiego udzielane w trybie pozakonkursowym

Nazwa Wydziału: Wydział Bezpieczeństwa

Sfera zadań publicznych: ratownictwo i ochrona ludności

Środki finansowe na zadania z zakresu ratownictwa górskiego, przyznane są na podstawie art. 17 ust. 8 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 208, poz. 1241 z późn. zm.).

Dotacja celowa na zadania z zakresu ratownictwa górskiego przyznana uchwałą nr 4989/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 6 marca 2018 r.

Lp.	Nazwa organizacji	Okres realizacji	Wysokość przekazanej dotacji
1.	Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Wałbrzysko-Kłodzka	28.03.2018 r. – 31.12.2018 r.	350 000 zł
2.	Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Karkonoska	27.03.2018 r. – 31.12.2018 r.	350 000 zł
RAZEM:			700 000 zł

Celem ww. dotacji było podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców przebywających na terenach górskich Dolnego Śląska.

Osiągnięte rezultaty ilościowe i jakościowe: przedmiotowe dotacje, w myśl art. 17 ust. 8 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 208, poz. 1241 z późn. zm.), realizowane przez: utrzymanie kadry ratowników górskich zawodowych i ochotników oraz ich szkolenie; zakup i utrzymanie obiektów oraz ich wyposażenia; zakup i utrzymanie środków transportu i łączności; wyposażanie ratowników górskich w sprzęt i ekwipunek; zakup i utrzymanie sprzętu ratowniczego; utrzymanie obsługi administracyjnej; prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie wypadkom.

Grupa Karkonoska:

- przeprowadzono 13 szkoleń (ski-turowe, 2 wysokościowe, na rzekach górskich, kurs I stopnia, 2 wysokogórskie, ścianowe, 2 narciarskie, ewakuacyjne z kolei liniowych, ski-turowo-lawinowe, recertyfikacja KPP),
- zakupiono pojazd 4-kołowy przystosowany do ratownictwa górskiego.

Grupa Wałbrzysko-Kłodzka:

- przeprowadzono 31 szkoleń (ratownictwo z drzew, I stopnia część letnia, 2 poszukiwania podstawowe, 2 jaskiniowo-techniczne, 2 trudno terenowe, zawansowane techniki linowe, instruktorów, ratowników zawodowych, 2 ewakuacyjne, z procedur ratowniczych, medyczne KKPP, 3 medyczne, służba śniegowo-lawinowa, podkomisja ewakuacyjna, ski-turowe, jaskiniowe, alpejskie, 3 wspinaczkowe, techniki liniowe, 2 LPR, unifikacyjne instruktorów, seminaryjne),
- zakupiono sprzęt ratunkowy (m. in.: karabinki, liny alpinistyczne, opony, nosze ratownicze, opony do pojazdów ratowniczych),
- zmodernizowano Stację Centralną Grupy (węzły sanitarne, ogrodzenie i dach).

Dotacja celowa na zadania z zakresu ratownictwa górskiego przyznana uchwałą nr 5849/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 sierpnia 2018 r.

Nazwa organizacji	Okres realizacji	Wysokość przekazanej dotacji
Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Wałbrzysko-Kłodzka	8.10.2018 r. – 31.12.2018 r.	53 000 zł

Zakupiono sprzęt ratowniczy: 2 defibrylatory oraz urządzenie do mechanicznej kompresji klatki piersiowej.

Dotacja celowa na zadania z zakresu ratownictwa górskiego przyznana uchwałą nr 6128/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 października 2018 r.

Nazwa organizacji	Okres realizacji	Wysokość przekazanej dotacji
Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Karkonoska	10.12.2018 r. – 31.12.2018 r.	50 000 zł

Zakupiono sprzęt ratowniczy: m. in. opony do samochodu ratowniczego, koc grzewczy, urządzenie GPS, karabinki, liny.

Dotacja celowa na zadania z zakresu ratownictwa górskiego przyznana uchwałą nr 3436/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 1 marca 2017 r.

Nazwa organizacji	Okres realizacji	Wysokość przekazanej dotacji
Grupa Regionalna Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupa Karkonoska	7.04.2017 r. – 31.12.2018 r.	221 000 zł

W części zadania realizowanej w roku 2018 r. rozpoczęto budowę stacji ratunkowej w Karpaczu.

V. Współpraca pozafinansowa

1. Wsparcie szkoleniowe i merytoryczne

1.1. Doradztwo, pomoc merytoryczna

- Wsparcie informacyjne i merytoryczne w zakresie ubiegania się o dotacje ze środków publicznych prowadzone przez komórki organizacyjne UMWD;
- działalność doradcza dla organizacji pozarządowych w ramach Regionalnego Punktu Doradczego działającego przy Wydziale Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMWD w 2018 r., prowadzona była, przez doradcę zewnętrznego. W sumie w 2018 r., usługa została zrealizowana w wymiarze 450 godzin doradztwa stacjonarnego oraz 21 godzin doradztwa mobilnego. Łącznie udzielono 238 porad, w tym: 137 konsultacji, 50 doradztwa oraz 51 informacji. Porady udzielane

- były przez doradcę: osobiście – 74 razy, telefonicznie – 26 razy oraz mailowo – 138 razy. W Regionalnym Punkcie Doradczym objęto wsparciem łącznie: 144 podmioty oraz 21 osób fizycznych. Doradztwo mobilne odbyło się w Górze, Wałbrzychu, Strzelinie oraz dwa razy we Wrocławiu – w wymiarze 21 godz. Tematyka doradztwa najczęściej dotyczyła aspektów formalno-prawnych dotyczących zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych, a także konsultacji wniosków ofert i projektów, źródeł pozyskiwania funduszy na działalność organizacji, a także sprawozdań z realizacji zadań. Doradca przygotowywał raz w miesiącu zestawienie aktualnych konkursów dla organizacji pozarządowych, które było publikowane na stronie internetowej UMWD w zakładce „Organizacje pozarządowe” pod hasłem „Granty, fundusze unijne”, a także informował o zmianach w przepisach dotyczących rozliczania projektów i zasad finansowania, w sporządzonym raz w miesiącu artykule, również publikowanym na stronie internetowej UMWD, pod hasłem „Prawo”. Zarówno informacje, dotyczące aktualnych źródeł finansowania NGO, jak i aspektów prawnych ich działania, były przesyłane drogą mailową do organizacji pozarządowych, które zadeklarowały wolę otrzymywania takich opracowań;
- 5 Regionalnych Spotkań Międzysektorowych na terenie Dolnego Śląska pt.: „Jak pozyskać i rozliczyć dotację” – Wałbrzych, Góra, Kłodzko, Brzeg Dolny oraz Głogów;
 - prelekcje pt. „Ochrona danych osobowych w organizacjach pozarządowych w świetle nowych regulacji” – Żmigród, Wrocław;
 - Dolnośląskie Forum Pełnomocników gminnych i powiatowych ds. Organizacji Pozarządowych odbyło się we Wrocławiu w dniu 6 czerwca 2018 r. z inicjatywy Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMWD. Prelegentami byli: dr Agnieszka Rymsza, zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Piotr Krygiel, zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego;
 - Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMWD wspólnie z Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Urzędem Ochrony Danych Osobowych zorganizował w Legnicy szkolenie dla organizacji pozarządowych dotyczące RODO - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych. Ekspertami prowadzącymi szkolenie byli przedstawiciele UODO;
 - 3 spotkania informacyjne pt. „Oferty konkursowe i tryb pozakonkursowy - wzory ofert i sprawozdań”, które odbyły się w Wałbrzychu, Strzelinie i we Wrocławiu [Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMWD];
 - szkolenie dla właścicieli obiektów zabytkowych dotyczące zasad udzielania dotacji z BWD oraz ustalanie szczegółów zawieranych umów z beneficjentami;
 - spotkanie sieciujące w Polkowicach – spotkanie dla przedstawicieli podmiotów reintegracyjnych sprofilowanych dla osób z niepełnosprawnością (WTZ). W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele 12 Warsztatów Terapii Zajęciowej. Spotkanie dotyczyło aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w WTZ i ZAZ w kontekście zmian przepisów prawa i wdrożeniem Programu „Za Życiem”, w szczególności organizacji praktyk zawodowych. Spotkanie stanowiło drugą część inicjatywy rozpoczętej w grudniu 2017 r.;

- spotkanie sieciujące dla KIS w Wałbrzychu we współpracy z Fundacją Merkury. Spotkanie poświęcone było wymianie informacji o funkcjonowaniu dolnośląskich KIS oraz udziałowi DOPS i innych podmiotów z terenu województwa dolnośląskiego w projekcie Krajowa Sieć Reintegracji (...) dotyczącym tworzenia nowych KIS oraz wprowadzania nowej usługi reintegracyjnej. Salę nieodpłatnie udostępniła Fundacja Merkury;
- spotkanie sieciujące dla przedstawicieli WTZ w siedzibie DOPS we Wrocławiu. Spotkanie miało na celu omówienie, w jaki sposób wdrożyć nowe zapisy dotyczące ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem unijnym o ochronie danych osobowych RODO (GDPR) w podmiotach ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym;
- spotkanie sieciujące dla CIS i KIS – (stanowiło ono kontynuację inicjatywy rozpoczętej w marcu 2017 r. dot. tworzenie lokalnych struktur Dolnośląskiego Forum Centrów i Klubów Integracji). Podczas spotkania podsumowano półtora roku działalności Forum oraz wyznaczono priorytety na rok następny, zdecydowano o elektronicznym wyborze nowego przewodniczącego, a także zebrano informacje niezbędne do przygotowania publikacji na temat dolnośląskich podmiotów reintegracyjnych. Spotkania zorganizowano we współpracy z Wrocławskim Centrum Integracji, które nieodpłatnie udostępniło salę;
- wizyta studyjna dot. organizacji wieloaspektowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych w województwie śląskim. Celem wizyty było przedstawienie dobrych praktyk w zakresie organizacji zadań dot. wieloaspektowego wspierania osób z niepełnosprawnościami w celu ich rehabilitacji społecznej i zawodowej. Wizyta stanowiła kontynuację inicjatywy rozpoczętej w 2017 r. Podczas wizyty poruszano kwestie dot. wspierania działalności i współpracy pomiędzy Częstochową a NGO realizującymi zad. z obszaru rehabilitacji społeczno-zawodowej w ramach partnerstwa „Częstochowa–Niepełnosprawnym” oraz sposób realizacji działań na rzecz osób z niepełnośprawnosćiami;
- spotkanie „Opieka wytchnieniowa – wsparcie opiekunów osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w perspektywie rozwiązań krajowych i zagranicznych” adresowane jest do przedstawicieli dolnośląskich organizacji i instytucji (OPS, PCPR) wspierających opiekunów osób z niepełnosprawnością i ich rodziny. Kluczowym elementem programu było przedstawienie krajowych i zagranicznych rozwiązań wspierających opiekunów. Spotkanie zostało zrealizowane pod patronatem Międzynarodowego Stowarzyszenia Krótkiej Przerwy (International Short Break Association) oraz Starosty Powiatu Wrocławskiego. Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z Fundacją Imago oraz PCPR pow. wrocławskiego;
- spotkanie „Funkcjonowanie ZAZ jako elementu sektora ekonomii społecznej” (Szklarska Poręba) adresowane do przedstawicieli dolnośląskich ZAZ, współpracujących z nimi UMWD, OWES oraz NGO planujących utworzenie ZAZ. Spotkanie stanowiło kontynuację inicjatywy rozpoczętej w 2017 r. a dot. współpracy międzyinstytucjonalnej. Podczas spotkania poruszono kwestie dot. funkcjonowanie ZAZ w kontekście zmian w Ustawie o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, współpracy ZAZ i UMWD, źródeł finansowania ZAZ, a także dyskutowano na temat miejsca ZAZ w systemie ekonomii społecznej;
- spotkanie sieciujące dla WTZ w Dzierżoniowie. Spotkanie zorganizowano w siedzibie PSOU – Koło w Dzierżoniowie. Uczestnicy spotkania – przedstawiciele dolnośląskich WTZ zapoznali się z działalnością koła: WTZ, mieszkaniami chronionymi, hostelem, Ośrodkiem Rehabilitacyjno-

Edukacyjno-Wychowawczym. Zapoznali się także z projektem związanym z aktywizacją zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnością (współfinansowanym ze środków RPO WD). W dalszej części spotkania omawiano źródła finansowania działań podmiotów prowadzących WTZ tj. przychód ze sprzedaży produktów wytwarzanych przez uczestników warsztatów (w kontekście ostatnich zmian w interpretacji przepisów) oraz dotacja ze środków UMWD. Kwestie związane ze składaniem ofert w konkursach omówił pracownik Wydziału ds. Osób Niepełnosprawnych;

- Dolnośląskie Forum Rozwoju Ekonomii Społecznej, które poświęcone było współpracy międzysektorowej oraz zakupom społecznie odpowiedzialnym. Jak co roku jednym z ważnych punktów spotkania było wręczanie certyfikatów Znak zakup prospołeczny. Odbył się panel dyskusyjny z udziałem biznesu, PES oraz JST, a w drugiej części Targi Społecznych Dostawców w czterech Podmiotach Ekonomii Społecznej: Pracownia Food Think Tank, Cafe Równik, PANATO i MiserArt. Uczestnicy mieli okazję odwiedzić te wszystkie miejsca i dodatkowo zobaczyć wystawiające się tam, ze swoimi produktami, podmioty ekonomii społecznej z terenu całego Dolnego Śląska. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele PES, PS, JST, biznesu, nauki.

1.2. Inne działania

- Konferencja prozdrowotna – Debata o zdrowiu;
- cykliczne spotkania informacyjne oraz szkolenia ze Stowarzyszeniem Dolnośląskich Seniorów;
- Doroczny Kongres Odnowy Wsi;
- wizyta studyjna do wsi tematycznych w województwie podkarpackim;
- wizyta studyjna w Wielobranżowej Spółdzielni Socjalnej ARTE z Bielawy, której celem była prezentacja i wymiana dobrych praktyk w obszarze współpracy z JST i PES;
- współpraca merytoryczna przy programie „Bezpieczny Dolnoślązak”;
- współpraca merytoryczna przy programie „Bezpieczny Senior”;
- organizacja wspólnych ćwiczeń i szkoleń dla służb bezpieczeństwa i organizacji pozarządowych;
- przygotowanie i przeprowadzenie specjalistycznego szkolenia „Trening kompetencji wychowawczych” w wymiarze 60h zegarowych, skierowanego do 36 pracowników systemu pomocy i integracji społecznej pracujących w obszarze wsparcia rodziny. Uczestnikami treningu byli pracownicy sektora pomocy i integracji społecznej oraz pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych z Dolnego Śląska, zatrudnieni na stanowiskach: asystentów rodzin, aspirantów pracy socjalnej, pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej, koordynatorów pieczy zastępczej;
- przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego pt. „Komunikacja wolna od przemocy. Warsztat w oparciu o model M. B. Rosenberga”. Celem szkolenia było pogłębienie umiejętności oraz rozwój kompetencji uczestników szkolenia w zakresie komunikacji wolnej od przemocy, nastawionej na empatyczne rozumienie potrzeb innych osób ze świadomością odpowiedzialności za własne uczucia. W szkoleniu uczestniczyły osoby bezpośrednio pracujące z osobą lub rodziną w zakresie wspierania rodziny, usamodzielnienia, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych. Szkolenie zaadresowane zostało do osób pracujących z ww. grupą w ramach zadań instytucji sektora pomocy społecznej lub organizacji pozarządowych realizujących zadania w tym zakresie;

- wydarzenia informacyjne, targi pracy i giełdy oraz spotkania organizacji pracodawców i współpracujących z nimi organizacji. Podczas spotkań rozpowszechniano pakiety informacyjne dotyczące sieci EURES i EURES-TriRegio oraz zaproszenia dla pracodawców i ich organizacji na spotkania i imprezy EURES-TriRegio;
- Partnerskie Spotkanie Gospodarcze w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Goerlitz;
- Forum dyskusyjne dotyczące zatrudnienia i mobilności pracowników, wizyta u czeskiego pracodawcy;
- Forum dla dolnośląskich pracodawców „Jak pozyskać i utrzymać pracownika – coraz większe wyzwanie dla firm. Problemy obecnego rynku pracy”, Wrocław;
- Seminarium TriRegio dla pracodawców, Hradec Kralove;
- XV pl-de-cz Forum Kooperacyjne, Szklarska Poręba;
- Forum dla pracodawców AA Bautzen „Personal finden, binden Und entwickeln”, Bautzen;
- Forum dla dolnośląskich pracodawców „Nowe wyzwania rynku pracy – perspektywa pracodawcy”, Wrocław;
- dwudniowe warsztaty dla pracodawców „Jak rekrutować i zintegrować w wielokulturowym zakładzie? Dotyczy nie tylko koncernów i dużych firm!” Wrocław;
- spotkania informacyjne i warsztaty „Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą”, podczas których poruszana była tematyka handlu ludźmi – Syców, Ząbkowice Śląskie, Świdnica, Jelenia Góra, 2 x Wrocław, Legnica, 2 x Głogów, Świebodzice, Strzegom, Radeberg, Trzebnica, Wałbrzych, Oleśnica;
- targi pracy organizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy, OHP, biura karier, uczelnie, podczas których każdy odwiedzający stoisko EURES informowany był o usługach i możliwościach współpracy - 4 x Świdnica, Jelenia Góra, 2 x Wrocław, 2 x Świebodzice, Trzebnica, Bystrzyca Kłodzka, 2 x Środa Śląska, Kłodzko, Złotoryja, Nowa Ruda, 3 x Strzelin, Żmigród, Strzegom, Wołów, Liberec, Wrocław, Polkowice, Jelenia Góra;
- Transgraniczne Targi Pracy (TTP) na pograniczu polsko-czesko-niemieckim w Zgorzelcu – wydarzenie coroczne organizowane przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy;
- dotarcie z usługami EURES do nowych grup i pozyskanie nowych partnerów w celu zwiększenia rozpoznawalności marki EURES: uczestnictwo, jako multiplikatorzy w imprezach o charakterze transgranicznym na takie tematy, jak rynek pracy, edukacja, pogranicze, prawo socjalne i prawo pracy:
 - Lubią – Forum zawodowe w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych,
 - Wrocław – Konferencja Uniwersytetu Wrocławskiego „Polskie pogranicze w procesie przemian”,
 - Hradec Kralove (Czechy) – seminarium nt. warunków życia i pracy w Niemczech,
 - Piasecna koło Jasenika – Grupa robocza ds. pracy i spraw społecznych polsko-czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej,
 - Legnica – Seminarium Transgraniczne pn. „10 lat partnerstwa EURES-TriRegio – jak było, jak jest, jak będzie?”,

- Drezno (Niemcy) –EURES-TriRegio „Praca przyszłości na Trójstyku Polska-Czechy-Niemcy”,
- Drezno (Niemcy) – Polsko-czesko-niemieckie Seminarium EURES-TriRegio „Aktualności z prawa pracy i prawa socjalnego”.
- nawiązano współpracę ze Stowarzyszeniem Dolnośląskich Pracodawców: na potrzeby stowarzyszenia przeprowadzono konsultacje indywidualne dla 4 osób z wykorzystaniem narzędzi testowych do badania kompetencji i osobowości oraz 2 spotkania w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz pracodawców.

2. Wspieranie rozwoju i aktywności organizacji pozarządowych

2.1. Projekty i programy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi

- Projekt „Usługi asystenckie na rzecz osób z niepełnosprawnościami z obszaru Dolnego Śląska” – realizowany we współpracy z Fundacją „Promyk Słońca” – Liderem Partnerstwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych w okresie od stycznia 2017 r. do grudnia 2019 r. Projekt realizowany jest na terenie Dolnego Śląska;
- program edukacyjny pn. „Bezpieczny Dolnoślązak”;
- program „Bezpieczny Senior”;
- organizowanie konferencji z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa;
- realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi projektu: „DOLOS” w temacie „Obligacje społeczne jako narzędzie zwiększania efektywności świadczenia usług społecznych w obszarach wsparcia EFS”, w ramach tego projektu ogłoszono konkurs na pełnienie roli Partnera Projektu Testującego Model oraz podpisano porozumienie partnerskie na rzecz projektu II etapu z Forum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu;
- reklama marki EURES poprzez działania informacyjno-promocyjne na Facebooku, na stronie internetowej www.eures.dwup.pl, rozpowszechnianie aktualności, promowanie wydarzeń, udostępnianie nowych ofert pracy;
- współpraca z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego przy organizacji ogólnopolskiej akcji „Drogowskazy Kariery” we Wrocławiu;
- udział w XXIX Akademickich Targach Pracy organizowanych przez fundację MANUS. Podczas targów doradczynie zawodowe udzielały informacji zawodowych na temat usług ClIPKZ, zasad pisania dokumentów aplikacyjnych oraz sposobów poszukiwania pracy;
- udział w organizowanych przez AIESEC Polska (pozarządowa organizacja not-for-profit, jedna z największych międzynarodowych organizacji studenckich) Dniach Kariery – przedsięwzięciu dotyczącym rynku pracy i skierowanym do społeczności akademickiej. Udzielono indywidualne porady dotyczące dokumentów aplikacyjnych oraz informacji zawodowych;
- udział w Targach Pracy Career Expo 2018, w trakcie których przeprowadzono zajęcia grupowe pt. „Trening skuteczności grupowej”;

- kontynuacja udziału w projekcie z komponentem ponadnarodowym pn. „Przestrzeń rozwoju! Adaptacja metody zintegrowanego doradztwa rozwoju kariery dla młodzieży” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego POWER przy współpracy Fundacji IMAGO;
- kontynuacja udziału w projekcie z komponentem ponadnarodowym pn. „Rozwój konstruktywistycznych metod doradztwa i podniesienie efektywności instytucji rynku pracy” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego POWER przy współpracy Fundacji IMAGO.

2.2. Listy intencyjne, porozumienia i umowy partnerskie dotyczące realizacji wspólnych projektów

- Porozumienie z Fundacją IMAGO w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć [DOPS];
- podpisane porozumienie ze służbami dotyczące współpracy przy programie edukacyjnym „Bezpieczny Dolnoślązak” [Wydział Bezpieczeństwa];
- podpisane porozumienie ze służbami dotyczące współpracy przy programie „Bezpieczny Senior” [Wydział Bezpieczeństwa].

2.3. Inne działania

- Nieodpłatne udostępnianie sal na działalność statutową organizacji pozarządowych, materiałów, sprzętu i urządzeń na potrzeby organizacji;
- nieodpłatne użyczenie autokaru, busa;
- udział w konferencji naukowej z okazji Międzynarodowego Dnia Inwalidy „Żeby życie nie bolało”;
- V Zgorzeleckie Spotkanie Dolnośląskich Seniorów;
- wojewódzkie obchody Światowego Dnia Seniora w Głogowie 2018;
- współpraca z Fundacją Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu. Marszałek Województwa Dolnośląskiego jest członkiem Rady Fundacji IV kadencji (2018-2023). Wydział Współpracy z Zagranicą był jednym ze współorganizatorów wydarzenia pt. „Konferencja Polska Polityka Wschodnia”;
- całoroczna współpraca merytoryczna związana z prowadzoną przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego współpracą zagraniczną;
- współpraca z Fundacją Ukraina, utworzoną przy Konsulacie Honorowym Ukrainy we Wrocławiu – wsparcie udzielone przy okazji organizacji jubileuszu 5-lecia Fundacji Ukraina, (zapewnienie usług noclegowych i cateringowych);
- współpraca z NGO z partnerskiego regionu Województwa Dolnośląskiego – Autonomicznej Republiki Adżarii (Gruzja). Wydział Współpracy z Zagranicą w czerwcu 2018 r. zorganizował wizytę przedstawicieli gruzińskich ngo oraz ośrodków dla osób niepełnosprawnych;
- udział przedstawiciela Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w Radzie Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży Krzyżowa;
- konferencja podsumowująca program wsparcia dla dolnośląskich rzemieślników. Wydarzenie „Dolnośląskie rzemiosło – w poszukiwaniu jakości i oryginalności” zorganizowane we współpracy z Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą i Fundacją Wałbrzych 2000;
- działania targowo-wystawiennicze mające na celu promocję Polski i Dolnego Śląska poprzez promocję dolnośląskiej żywności wysokiej jakości, rękodzieła, folkloru ludowego itd., realizowane

- ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Działania te były realizowane przez wynajęcie powierzchni wystawienniczej i zabudowy stoisk na użytek wystawców w czasie wydarzeń targowych, w których bierze udział UMWD. Wystawcami w wydarzeniach targowych, które znalazły się w Planie Operacyjnym KSOW na 2018 rok, byli m.in. przedstawiciele NGO, w tym podmioty Programu;
- przygotowanie i wydruk 5 000 egz. publikacji poświęconej problematyce zaburzeń poznawczych w wieku senioralnym i kompleksowych metod rehabilitacyjnych pt. „Sprawny umysł. Aktywności wspomagające funkcje poznawcze w wieku senioralnym”. Publikacja powyższa stanowi X tom cyklu „BIBLIOTEKA NESTORA” – serii poradników popularyzujących kwestie i problemy, łączące się z procesem starzenia się organizmu. Podobnie jak poprzednie publikacje w serii „BIBLIOTEKA NESTORA”, również ta skierowana jest do szerokiego spektrum odbiorców – przede wszystkim samych seniorów i ich rodzin, ale również do kadr służb społecznych, m.in. pracowników socjalnych, lekarzy, pielęgniarek środowiskowych, opiekunów, przedstawicieli organizacji pozarządowych, czyli wszystkich profesjonalistów, którzy na co dzień pracują z seniorami. Ważnym adresatem publikacji są również Uniwersytety Trzeciego Wieku działające na terenie województwa dolnośląskiego.
 - zakup 1113 biletów dla seniorów na 2 koncerty muzyki poważnej organizowane przez Narodowe Forum Muzyki. Bilety przekazano dolnośląskim UTW oraz organizacjom pozarządowym, działającym na rzecz aktywizacji i wsparcia dolnośląskich seniorów;
 - przeprowadzenie 15 spotkań warsztatowych dla uczestników WTZ w ramach współpracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Kowarach i Jeleniej Górze w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego

3. Przeprowadzone konsultacje społeczne

- „Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku na 2019 rok” – spotkania konsultacyjne: Góra 4.07.2018, Jelenia Góra 14.07.2018, konsultacje drogą elektroniczną oraz przesyłane za pośrednictwem poczty;
- Programu Rozwoju Sportu w Województwie Dolnośląskim;
- Uchwała LII/1880/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie stypendiów sportowych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe;
- Uchwała L/1774/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie nagród sportowych Samorządu Województwa Dolnośląskiego;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko;
- koncepcja rozwoju transgranicznej turystyki rowerowej na pograniczu polsko-czeskim – 7 spotkań;
- spotkania konsultacyjne prowadzone przez DOPS dotyczące dokumentów:
 - Dostępność +,
 - Plany działania z priorytetu 9 RPO WD,
 - Ustawa Za życiem,
 - Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej,

- Model tworzenia Lokalnych Programów Rozwoju Ekonomii Społecznej,
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego;
- w ramach realizowanego projektu pn. „DOŁOS” konsultowano z przedstawicielami organizacji pozarządowych zarówno problemy jak i propozycje rozwiązań, tj. działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym powiązanych z długotrwałym bezrobociem, które zostały ujęte w modelu obligacji społecznych powstałych w ramach realizacji projektu.

4. Promocja organizacji pozarządowych, informacja, publikacje

4.1. Promocja

- Dolnośląskie Targi Organizacji Pozarządowych;
- Konkurs „zDolne NGO” na najlepszą organizację dedykowany był dolnośląskim organizacjom pozarządowym, które prowadziły działania na rzecz społeczności lokalnych w 2017 r. (organizacje liderские w danej społeczności). Do Tytułu „zDolne NGO” zgłosiło się 29 dolnośląskich organizacji pozarządowych. Tytuł „zDolne NGO” otrzymało Towarzystwo Miłośników Ziemi Kłodzkiej. Ponadto wyróżnienia w Konkursie od Kapituły otrzymali: Stowarzyszenie „Aktywny Dziewin”, Stowarzyszenie Turnieju Małych Form Satyrycznych oraz Cech Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości w Bielawie. Organizatorem konkursu oraz gali był Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. W Gali udział wzięli przedstawiciele dolnośląskich organizacji pozarządowych, laureaci konkursu z ubiegłych lat oraz dolnośląscy samorządowcy.
- portal internetowy www.kupujespoecznie.pl

Zostały przeprowadzone ostatnie prace nad realizacją strony graficznej i funkcjonalnej portalu. Portal zawiera m.in. katalog produktów i usług, interaktywną mapę, która odzwierciedla zakres filtrów, informację o społecznych dostawcach (podmiotach ekonomii społecznej), informację o bieżących działaniach dot. dolnośląskiej ekonomii społecznej oraz ofercie edukacyjnej projektu. Rozpoczęto kampanię promocyjną, skierowaną do podmiotów ekonomii społecznej, zachęcającą do rejestrowania się na portalu (informowanie na 5 spotkaniach, wysyłka mailowa i rozmowy telefoniczne). Aby portal był atrakcyjny dla przedstawicieli biznesu i samorządu musi funkcjonować z wieloma profesjonalnymi zdjęciami produktowymi. Portal został upubliczniony, uzupełniony o informacje, produkty podmiotów, bazy, ciekawe informacje dot. realizowanych działań na terenie Dolnego Śląska. Zostały wykonane profesjonalne zdjęcia produktów i usług PES. Obecnie zarejestrowanych jest 14 PES i umieszczonych około 100 produktów;

- promocja podmiotów ekonomii społecznej

Na bieżąco tworzone były posty informujące o wydarzeniach realizowanych przez dolnośląskie podmioty ekonomii społecznej. Na fun page projektu były umieszczane informacje o aktualnych podmiotach, które dostały Znak Zakup Prospołeczny oraz informacje zachęcające o ubieganiu się o znak. Projekt Akademia BIZnES CLASS. Zorganizowano BIZnES MIXER. Na wydarzeniu przedstawione zostały efekty projektu Akademii BIZnES CLASS oraz zorganizowano networking między podmiotami ES, a biznesem. W wydarzeniu brało udział 21 podmiotów.

Kontynuowane były spotkania i bieżący kontakt z przedstawicielami partnerstwa Akademii BIZnES CLASS tj. PwC, Objectivity, UBS, Akademii Sztuk Pięknych, Laboratorium Odpowiedzialnego Biznesu

w celu realizacji kolejnej II edycji Akademii. Do zespołu projektowego dołączyła firma Softserve. Współpraca mentorów i podmiotów ES rozpocznie się w pierwszym kwartale roku 2019.

– Znak Zakup prospołeczny

Kapituła Certyfikująca Znak Prospołeczny przyznała rekomendacje 3 podmiotom, które przysłały komplet dokumentów do certyfikacji: Fundacja Znacznie Więcej z Wrocławia, Fundacja Wałbrzych 2000 oraz Zakład Aktywności Zawodowej ROSA z Jeleniej Góry. Obecnie 18 podmiotów posiada znak zakup prospołeczny. Podmioty posiadające znak były informowane o przedłużeniu certyfikacji. W związku z tym, że licencja Znak Zakup Prospołeczny jest udzielana tylko na rok, podmioty rokrocznie powinny starać się o jej przedłużenie. 9 podmiotów wystąpiło o jej przedłużenie. Do 30 września zaplanowana została kampania promocyjna dot. starania się kolejnych podmiotów o Znak. Do biura znaku wpłynęło w tym czasie 1 zgłoszenie. Zorganizowano 3 spotkania dot. weryfikacji działań marketingowych certyfikowanych PES z wykorzystania Znaku Zakup Prospołeczny. Został wybrany wykonawca, który przeprowadził spotkania. Na kolejnym spotkaniu Kapituły Certyfikującej został przyznany kolejny certyfikat Znak Zakup Prospołeczny. Uroczysta Gala wręczenia certyfikatów odbyła się podczas DFRES. Certyfikat otrzymały 4 podmioty: Fundacja Znacznie Więcej, Fundacja Wałbrzych 2000, Fundacja „Przystań” w Ścinawie i ZAZ Caritas Diecezji Legnickiej.

4.2. Publikacje i raporty dotyczące organizacji pozarządowych

- Publikacja – Raport z realizacji Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie dolnośląskim na lata 2016-2020 za rok 2017;
- pakiet rekomendacji dotyczący obszaru ekonomii społecznej w województwie dolnośląskim – grudzień 2018;
- ekspertyza „Aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnością na Dolnym Śląsku – wybrane aspekty”;
- publikacja pn. „Przewodnik po Dolnośląskich Dostawcach Społecznych”;
- publikacja pn. „Przewodnik po dolnośląskich podmiotach zatrudnienia socjalnego”;
- publikacja pn. „Dolnośląskie samorządy przyjazne ekonomii społecznej”.

4.3. Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji istotnych dla organizacji pozarządowych, bazy danych

- Publikacja na stronach internetowych UMWD informacji istotnych dla działalności organizacji pozarządowych;
- wysyłanie informacji e-mailowych do pełnomocników gminnych i powiatowych ds. organizacji pozarządowych;
- publikacja na stronach UMWD informacji otrzymywanych od podmiotów Programu;
- baza osób zgłoszonych przez organizacje pozarządowe do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych przez Województwa Dolnośląskie;
- rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem fanpage na portalu społecznościowym Facebook;
- publikacja na stronach internetowych UMWD informacji na temat działalności seniorów i istotnych dla seniorów;

- uruchomienie strony internetowej www.rzemioslo.dolnyslask.pl. Celem stworzenia strony internetowej jest promocja działań rzemieślniczych na Dolnym Śląsku i zaprezentowanie w jednym centralnym katalogu dolnośląskich zakładów rzemieślniczych oraz ich oferty. Strona daje możliwość wyszukiwania rzemieślników według lokalizacji lub branży;
- baza danych podmiotów ekonomii społecznej, CIS, KIS, ZAZ, WTZ, spółdzielnie socjalne na stronie www.dops.wroc.pl;
- przygotowanie internetowej bazy podmiotów i organizacji (w tym organizacji pozarządowych) działających na rzecz seniorów w obszarach form wsparcia opiekuńczego, zdrowotnego, rehabilitacyjnego, prawnego, psychologicznego, rekreacyjnego i kulturalnego wg układu powiatowego i gminnego. Baza w 2019 roku zostanie zamieszczona na stronie internetowej DOPS;
- prowadzenie stron internetowych www.ciipkz.dwup.pl i www.gwarancje.dwup.pl, które zawierają treści przydatne wszystkim odbiorcom realizującym działania na rynku pracy;
- zdalne świadczenie usług z wykorzystaniem nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- informowanie na stronie oraz profilu na FB Instytutu Rozwoju Terytorialnego:
 - o skutkach prawnych i kompetencjach służb wynikających z obowiązywania nowych przepisów uchwał antysmogowych dla Dolnego Śląska,
 - o działaniach podejmowanych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz samorządy z Dolnego Śląska w temacie uchwał antysmogowych,
 - o spotkaniach informacyjnych i naborach do programów dotacyjnych,
 - o zmianach w prawie dotyczących kontroli uchwał antysmogowych.

5. Inne działania w ramach współpracy pozafinansowej

- W ramach kampanii „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie jak osoby niepełnosprawne integrują się ze społeczeństwem i jak stają się jego pełnoprawnymi członkami poprzez swoje osiągnięcia życiowe i zawodowe, Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych promuje organizacje pozarządowe przy współpracy z dolnośląskimi mediami:
 - audycje radiowe pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” na antenie Radia Wrocław;
 - programy telewizyjne pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” na antenie Legnickiej Telewizji DAMI, Telewizji DAMI Jelenia Góra, Telewizji Sudeckiej oraz Telewizji DAMI Wałbrzych;
 - artykuły poruszające tematykę osób niepełnosprawnych w Gazecie Wyborczej;
- współpraca z partnerami projektu „Koncepcja rozwoju transgranicznej turystyki rowerowej na pograniczu polsko-czeskim” realizowanego w ramach Interreg VA PI – Czechy, którym koordynuje Województwo Dolnośląskie – Instytut Rozwoju Terytorialnego;
- wspólny apel Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Prezydenta Wrocławia oraz Dolnośląskiego Alarmu Smogowego do Ministra Środowiska o zmianę sposobu informowania o zanieczyszczeniu powietrza;
- aktywny udział i organizacja przedsięwzięć w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK) z inicjatywy Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych RP. OTK objęty został patronatem MRPIPS oraz MEN. W ramach OTK CiIPKZ Dolnośląski wojewódzki Urząd Pracy przeprowadziły ok. 30 różnorodnych działań (spotkania informacyjne, warsztaty, porady grupowe, szkolenia, gry, konferencje, konsultacje indywidualne, targi edukacyjno-zawodowe), w których uczestniczyli

uczniowie wchodzący na rynek pracy, bezrobotni, poszukujący pracy, nauczyciele i doradcy zawodowi.

6. Wspólne zespoły, grupy, rady

6.1. Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego II kadencji (2017-2020) powołana została Zarządzeniem nr 52/2017 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 lipca 2017 r. W jej skład powołano: przedstawiciela Wojewody Dolnośląskiego, 3 przedstawicieli Sejmiku Województwa, 5 przedstawicieli Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz 9 przedstawicieli organizacji pozarządowych. W roku 2018 odbyło się 5 posiedzeń Rady. Rada podjęła 15 uchwał, w tym 10 opiniujących.

6.2. Zespoły, grupy, rady – wykaz

W roku 2018 działały zespoły, grupy, rady o charakterze doradczym i/lub inicjatywnym złożone z przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli administracji publicznej.

Lp.	Nazwa zespołu, grupy, rady	Ogólna liczna członków	Liczba przedstawicieli podmiotów programu	Liczba spotkań, posiedzeń w 2018 r.	Wydział/Departament obsługujący
1	Regionalne Forum Terytorialne	74	9	0	Wydział Koordynacji Polityki Regionalnej, Departament Rozwoju Regionalnego
2	Komitet Sterujący ds. Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego	71	3	1	Wydział Koordynacji Polityki Regionalnej, Departament Rozwoju Regionalnego
3	Dolnośląska Rada Gospodarcza	63	0	0	Wydział Gospodarki, Departament Rozwoju Regionalnego
4	Komitet Monitorujący RPO WD 2014-2020	44	18	7	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
5	Grupa Robocza ds. przedsiębiorstw i innowacji	17	10	4	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
6	Grupa Robocza ds. zrównoważonego rozwoju	15	9	2	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
7	Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego	18	9	5	Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Departament Spraw Społecznych

8	Zespół Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień	11	1	0	Wydział Edukacji i Nauki, Departament Spraw Społecznych
9	Wojewódzka Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych	7	4	2	Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych, Departament Spraw Społecznych
10	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	20	12	4	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
11	Grupa robocza ds. reintegracji	10	6	4	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
12	Grupa robocza ds. społecznie odpowiedzialnych zamówień	10	6	4	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
13	Grupa robocza ds. promocji i współpracy z biznesem	10	6	4	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
14	Grupa robocza ds. aktualizacji planu	10	5	4	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
15	Wojewódzka Rada Rynku Pracy	15	2	4	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
16	Zespół ds. jakości powietrza w województwie dolnośląskim powołany zarządzeniem nr 29/2016 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 marca 2016 r.	15	2	2	Instytut Rozwoju Terytorialnego

7. Informacja o współpracy pozafinansowej jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi

Przygotowując sprawozdanie z realizacji programu współpracy Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi zwrócił się do jednostek organizacyjnych Województwa z prośbą o podanie informacji na temat działań pozafinansowych podejmowanych na rzecz organizacji pozarządowych bądź we współpracy z nimi w 2018 r.

Jednostki te podzielone zostały na cztery grupy:

- jednostki kultury – 17 instytucji,
- jednostki oświaty – 18 instytucje,
- jednostki służby zdrowia – 31 instytucje,
- Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych (D.Z.P.K.)

Badanie miało charakter sondażowy i służyć miało do określenia skali współpracy. Pytania dotyczyły:

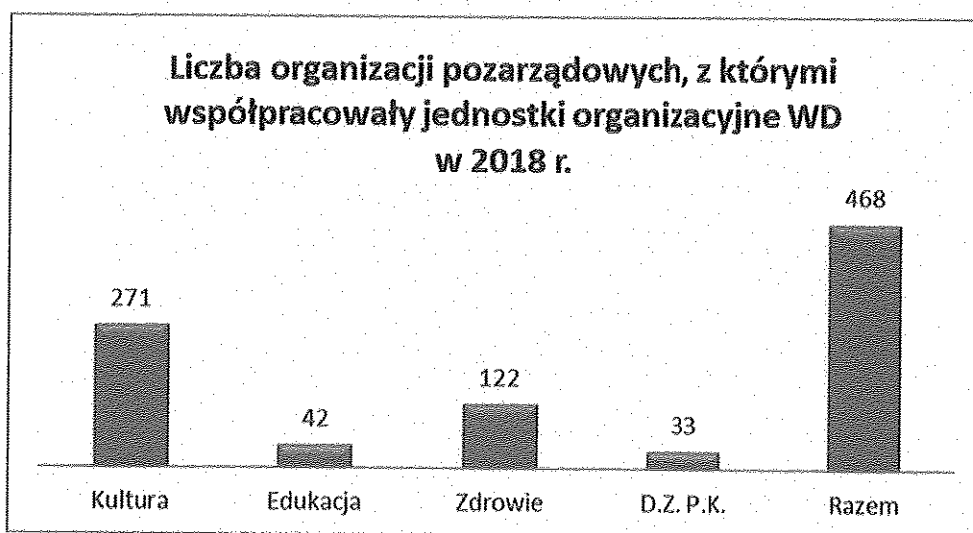
1. podejmowania współpracy z organizacjami pozarządowymi,
2. udostępniania pomieszczeń/infrastruktury na rzecz organizacji pozarządowych,
3. korzystania ze świadczeń wolontariuszy.

67 instytucji udzieliły odpowiedzi, również wtedy, gdy takiej współpracy nie podejmowano.

7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w rozbiciu na główne obszary działania:

Instytucje	Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracowano	Rozliczenie procentowe (%) w poszczególnych obszarach działalności	Liczba jednostek WD współpracujących z organizacjami pozarządowymi	Udział procentowy (%) w grupie 44 jednostek współpracujących
Kultura	271	57,91	13	29,55
Edukacja	42	8,97	9	20,45
Zdrowie	122	26,07	21	47,73
D.Z.P.K.	33	7,05	1	2,27
Razem:	468	100,00	44	65,67
Brak współpracy:			23	34,33

Z analizy przesłanych informacji wynika, że 44 z 67 (65,67%), jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego nawiązało współpracę z 468 organizacjami pozarządowymi.

Najwięcej, bo 271 organizacji (57,91%), współpracowało z instytucjami kultury. Należy przy tym dodać, że podejmujących wspólne działania z sektorem pozarządowym było 21 instytucji działających w obszarze zdrowia, co stanowi 47,73% wszystkich ankietowanych instytucji.

Liderzy instytucji zajmujących się kulturą, to również jak w roku poprzednim, Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego we Wrocławiu współpracowała aż z 64 organizacjami pozarządowymi, a drugi w kolejności Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, z 61 organizacjami pozarządowymi.

Wśród wielu projektów i inicjatyw Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej należy wymienić udział w targach książki regionalnej, pozyskiwanie darów do zbiorów Sekcji Regionalnej i czytelni, a także organizacja spotkań i wykładów.

Współpraca instytucji zajmujących się kulturą polegała głównie na organizowaniu koncertów, wystaw, festiwali filmowych, imprez patriotycznych, wydawnictw. Wśród projektów Ośrodka Kultury i Sztuki należy wymienić kontynuowaną wieloletnią inicjatywę „Mogile pradiada ocal od zapomnienia”, współpracę przy organizacji 56. Festiwalu Moniuszkowskiego w Kudowie Zdroju czy współpracę przy organizacji wydarzeń kulturalnych dot. rocznic wydarzeń z historii Polski i Europy.

Warto także wspomnieć o dużym zaangażowaniu we współpracę z organizacjami pozarządowymi Teatru im. H. Modrzejewskiej w Legnicy np. przy przeprowadzeniu warsztatów artystycznych dla młodzieży, dorosłych i seniorów pozwalających pogłębić refleksję nt. realizowanych przedstawień, tym samym poszerzając ich wrażliwość na sztukę. Czy Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze, które współorganizowało imprezy plenerowe, pikniki historyczne, turnieje strzeleckie, festiwale i koncerty.

Instytucje zajmujące się ochroną zdrowia, jak co roku, współpracowały z organizacjami pozarządowymi przy realizacji programów profilaktycznych, współdziałały przy zabezpieczaniu imprez masowych, organizowaniu opieki pozamedycznej, sprzęt medyczny i rehabilitacyjny, organizowały czytanie książek chorym, pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji, a także gry słowno-logiczne. Ponadto organizacje pozarządowe przekazywały sprzęt i zabawki dla pacjentów na oddziałach szpitali. Organizacje pozarządowe m. in. współorganizowały i współfinansowały zajęcia informacyjno-edukacyjne dla chorych, wspierały emocjonalnie i organizacyjnie pacjentów oraz ich bliskich. Poprzez kampanie społeczno-edukacyjne, wykłady, finansowanie zaproszeń na badania pomagały lekarzom w profilaktyce i promocji ochrony zdrowia. Liderem takiej współpracy wśród placówek zdrowia było Pogotowie Ratunkowe we Wrocławiu, Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu oraz Wojewódzkie Centrum Szpitalnego Kotliny Jeleniogórskiej. Warto tu także wspomnieć o współpracy „Uzdrowisko Łądek-Zdrój” S.A. oraz „Uzdrowisko Szczawno-Jedlina” S.A.

Instytucje zajmujące się edukacją współpracowały z organizacjami pozarządowymi m.in. przy realizacji 41. Ogólnopolskiego Rajdu Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych Sudety 2018”, obozów językowych, warsztatów, zagranicznych praktyk zawodowych, prowadziły działania na rzecz poprawy sytuacji bytowej dzieci niesłyszących.

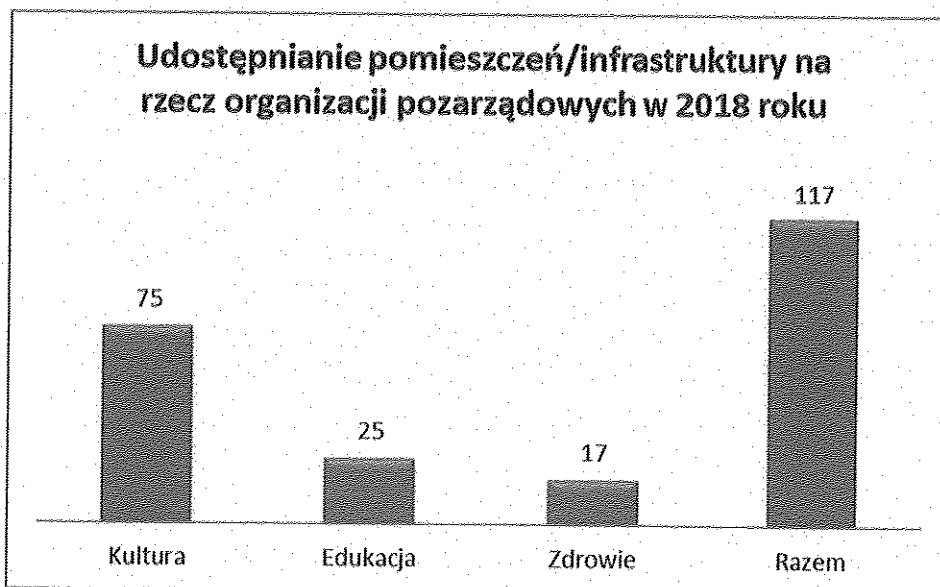
Liderzy wśród instytucji zajmujących się edukacją, współpracujący z NGO to Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących we Wrocławiu oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdnicy, które wspólnie z organizacjami pozarządowymi współpracowały w zakresie rozwijania i organizacji sportu, turystyki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niewidomej i słabowidzącej, dążąc do optymalizacji warunków edukacji i rehabilitacji oraz leczenia, a także współpracując w zakresie audio deskrypcji w przestrzeni publicznej: do filmów, bajek, spektakli teatralnych i innych sztuk wizualnych. Natomiast Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdnicy współorganizował cykliczne przedsięwzięcia, skierowane na potrzeby świdnickich seniorów, osób samotnych, niepełnosprawnych. To przede wszystkim włączanie osób niepełnosprawnych do społeczeństwa poprzez promowanie ich możliwości i umiejętności: literackich, wokalnych, tanecznych, wernisaże prac plastycznych, a także promocja wyrobów wykonanych przez podopiecznych poszczególnych placówek.

Na uwagę zasługuje również działalność Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, którego pracownicy współorganizowali z organizacjami pozarządowymi w zakresie prowadzenia całorocznych zajęć edukacyjno-przyrodniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, organizacji rajdów rowerowych, a także zorganizowania staży zawodowych dla członków mniejszości etnicznych.

7.2. Udostępnianie pomieszczeń/infrastruktury na rzecz organizacji pozarządowych

Udostępnianie pomieszczeń/infrastruktury organizacjom pozarządowym w rozbiciu na główne obszary działania:

Instytucje	Liczba organizacji pozarządowych którym udostępniano pomieszczenia	Rozliczenie procentowe (%) w poszczególnych obszarach działalności	Liczba jednostek WD udostępniającym pomieszczenie i infrastrukturę organizacjami pozarządowymi	Udział procentowy (%) w badanej grupie 23 jednostek współpracujących
Kultura	75	64,10	9	39,13
Edukacja	25	21,37	6	26,09
Zdrowie	17	14,53	8	34,78
D.Z.P.K.	0	0	0	0
Razem:	117	100,00	23	34,32
		Brak współpracy:	44	65,68

Również tutaj, instytucje kultury wykazały największą aktywność, współpracując z 75 organizacjami (64,10%), wynikało to nie tylko ze specyfiki działania instytucji kultury, ale było również wynikiem posiadania najlepszych warunków technicznych i lokalowych w stosunku do jednostek zajmujących się ochroną zdrowia czy edukacji. W pomieszczeniach organizowano okolicznościowe imprezy, organizowano spektakle teatralne, prowadzono salony poetyckie, festiwale muzyczne i filmowe.

Z analizy przesłanych informacji wynika, że instytucje kultury, które najczęściej udostępniały pomieszczenia to Dolnośląskie Centrum Filmowe, Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze, Teatr Polski

we Wrocławiu oraz Narodowe Forum Muzyki. Natomiast z instytucji zajmujących się edukacją to wymienić należy Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy.

Najczęściej udostępniano sale kinowe, koncertowe, konferencyjne, teatralne oraz pomieszczenia na wystawy. Tam gdzie to było możliwe szkoły współpracowały z lokalnymi organizacjami pozarządowymi udostępniając np. hale, boiska sportowe i szatnie na treningi, klasy i pracownie wraz ze sprzętem.

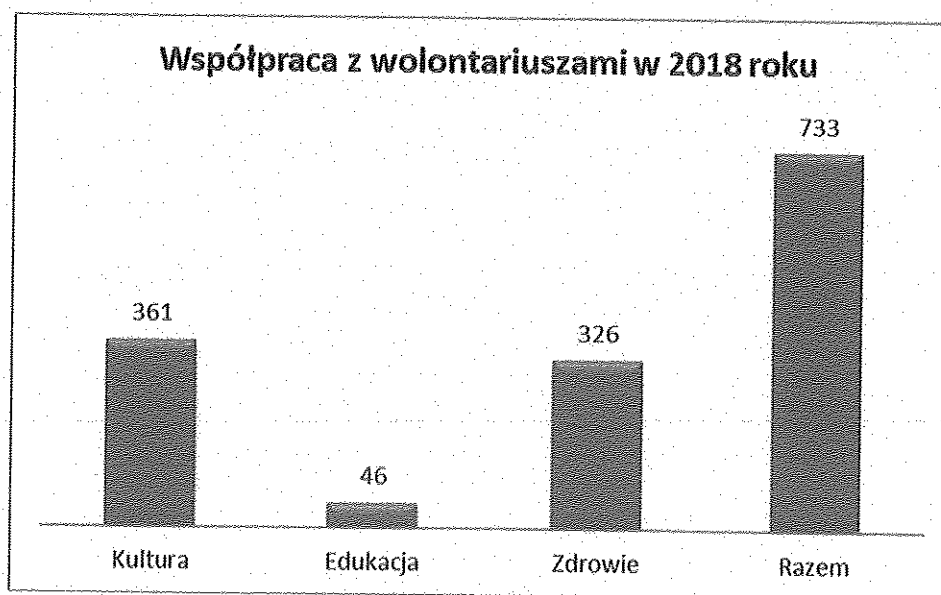
Lider wśród instytucji zajmujących się zdrowiem to Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu. Fundacje i stowarzyszenia działające przy szpitalach pozyskiwały i przekazywały sprzęt na użytek szpitali. Prowadziły, w udostępnionych pomieszczeniach, profilaktykę, terapie czy prowadzenie punktu gdzie udzielano konsultacji, wsparcia oraz anonimowego pobierania krwi w kierunku HIV (Specjalistyczny Szpital im. dra A. Sokołowskiego w Wałbrzychu).

Należy wziąć pod uwagę fakt, że jednostki organizacyjne województwa udostępniały pomieszczenia organizacjom pozarządowym nie tylko na jednodniowe wydarzenia. Niekiedy ich współpraca miała charakter cykliczny np. raz lub dwa razy w tygodniu czy w miesiącu, a nawet całoroczna.

7.3. Współpraca z wolontariuszami

Korzystanie ze świadczeń wolontariuszy w rozbiciu na główne obszary działania:

Instytucje	Liczba wolontariuszy	Rozliczenie procentowe (%) w poszczególnych obszarach działalności	Liczba jednostek WD współpracująca z wolontariuszami	Udział procentowy (%) w badanej grupie 29 jednostek współpracujących
Kultura	361	49,25	9	31,03
Edukacja	46	6,28	3	10,35
Zdrowie	326	44,47	17	58,62
D.Z.P.K.	0	0	0	0
Razem:	733	100,00	29	43,28
		Brak współpracy:	38	56,72

Z analizy przesłanych informacji wynika, że 29 jednostek z 67 (43,28%), współpracowało z 733 wolontariuszami, natomiast 38 jednostek takiej współpracy nie podjęło.

Również w tym obszarze największa liczba wolontariuszy współpracowała z instytucjami działającymi w obszarze kultury – 361 wolontariuszy, co stanowi 41,25%. Najwięcej wolontariuszy współpracowało z Narodowym Forum Muzyki (141 osób) oraz z Muzeum Narodowym we Wrocławiu (99 osób). W instytucjach kultury wolontariusze zajmowali się organizacją widowisk, dystrybucją materiałów informacyjno-promocyjnych, obsługą stoisk targowych, sprzedażą książek oraz pomagali przy organizacji spotkań autorskich i wycieczek.

Wśród instytucji zajmujących się ochroną zdrowia na uwagę zasługują „Sanatoria Dolnośląskie” Sp. z o.o. Sokołowsko (113 wolontariuszy). Wolontariusze prowadzili przez cały rok regularne cotygodniowe spotkania z pacjentami w Sokołowsku – wspólne rozmowy, gry, spacerowanie oraz pomoc w codziennych czynnościach. Pomagali przy organizacji Senioraliów, mikołajek czy innych uroczystości i świąt. Choć liderem są „Sanatoria Dolnośląskie” to równie chętnie wolontariusze współpracowali z Dolnośląskim Centrum Onkologii we Wrocławiu oraz Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o. we Wrocławiu.

Wolontariusze współpracujący z instytucjami zdrowia wspierali emocjonalnie i organizacyjnie pacjentów, przygotowywali i rozdawali prezenty świąteczne, organizowali spotkania dzieci i kłownów, spotkania muzyczne i poetyckie.

W Dolnośląskim Centrum Onkologii we Wrocławiu rok 2018, to pierwszy rok działania Projektu „Onkoprzyjacieli” w praktyce. Wolontariusze (byli pacjenci) udzielają wsparcia „na telefon” swoim „podopiecznym” (pacjentom rozpoczynającym leczenie), którzy zgłosili się do Centrum po taką pomoc. Obecnie Centrum ma ponad dwudziestu wolontariuszy, którzy prowadzą rozmowy z kilkunastoma osobami. Część z tych osób, będących w trudnej emocjonalnie sytuacji, jest kierowanych bezpośrednio do psychologów, którzy udzielają interwencji kryzysowych w niezbędnym zakresie. Charakter udzielanych przez Wolontariuszy porad jest różnorodny, od informacji dotyczących pobytu w szpitalu, poprzez wskazówki związane z przebiegiem choroby, zwykła rozmowa i dzielenie się troskami chorowania, aż do trudniejszych, bardziej emocjonalnych, ale niezwykle potrzebnych i pomocnych dla osób zgłaszających się do nas.

VI. Wskaźniki realizacji Programu w 2018 roku

Lp.	Rodzaj wskaźnika realizacji Programu w 2018 r.	Wielkość wskaźnika
1	Ilość ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;	31
2	Ilość ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych na wniosek podmiotów Programu;	4
3	Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Zarząd w danym roku budżetowym na realizację zadań publicznych w trybie konkursowym;	16 043 756,81
4	Ilość ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;	1 070
5	Ilość ofert, które otrzymały dotację na realizacji zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert;	549

6	Ilość umów podpisanych z podmiotami Programu w danym roku budżetowym, w trybie konkursowym;	539
7	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych w trybie konkursowym;	15 362 208,01
8	Ilość ofert złożonych przez podmioty Programu w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy;	273
9	Ilość ofert, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy;	110
10	Ilość umów podpisanych z podmiotami Programu w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy;	105
11	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy;	616 441,84
12	Ilość wniosków złożonych przez podmioty Programu w otwartych naborach wniosków;	215
13	Ilość umów podpisanych z podmiotami Programu w danym roku budżetowym w wyniku rozstrzygnięcia otwartych naborów wniosków;	131
14	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na dzień 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych w wyniku rozstrzygnięcia otwartych naborów wniosków lub na podstawie preliminarzy budżetowych;	7 233 551,83
15	Ilość warsztatów, spotkań, konferencji, wizyt studyjnych, inicjatyw, przedsięwzięć, kampanii medialnych i informacyjnych, projektów w których uczestniczyły podmioty Programu (zorganizowanych wspólnie, przez Urząd lub przez podmioty Programu);	185
16	Ilość inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego;	67
17	Ilość umów partnerskich, listów intencyjnych podpisanych z podmiotami Programu;	3
18	Ilość wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym;	16
19	Ilość przeprowadzonych konsultacji społecznych, w których brały udział podmioty Programu;	26
20	Ilość doradztw, porad, informacji udzielonych podmiotom Programu;	3 085
21	Ilość rekomendacji i referencji udzielonych podmiotom Programu.	2

Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu w stosunku do budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2018 roku.

Budżet	2018	
	w złotych	w %
Budżet Województwa Dolnośląskiego – ogółem	1 150 624 053,00	100
Budżet dla ngo – ogółem	23 212 201,68	2,02
Budżet dla ngo z ustawy o dpp	15 978 649,85	1,39

Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu w stosunku do budżetu Województwa Dolnośląskiego w latach 2015–2018

Budżet	2015 rok		2016 rok		2017 rok		2018 rok	
	w złotych	w %	w złotych	w %	w złotych	w %	w złotych	w %
Budżet Województwa Dolnośląskiego ogółem	1 301 033 972,00	100	1 083 042 806,00	100	1 120 229 837,00	100	1 150 624 053,00	100
Budżet dla ngo ogółem	18 607 380,72	1,43	21 281 717,04	1,96	21 453 912,03	1,92	23 212 201,68	2,02
Budżet dla ngo z ustawy o dpp	10 378 712,72	0,8	12 428 506,20	1,15	12 911 010,10	1,15	15 978 649,85	1,39

Wicemarszałek
Województwa Dolnośląskiego
Marcin Krzyżanowski

Dyrektor
Departamentu Spraw Społecznych

Jerzy Komarowski

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego

Cezary Przybylski